06.03.2025. 13:33
Погледано: 1,025 пута

Времеплов у хисторију језика

Босански језик наставни је предмет који је најопсежнији и највише је повезан с осталим предметима у основној школи. Сва наставна комуникација остварује се босанским језиком. Предмет је заступљен од првог до деветог разреда.

ПЕДАГОШКА УВЈЕРЕЊА

Наставничка професија је једно је од најизазовнијих и најљепших занимања. Едукација је увијек била у потрази за квалитетнинијим методама поучавања и жељом за дугорочном знањима ученика, па се професионално руководим мишљу да „Није знање знање знати, већ је знање знати дати." Нова знања из хисторије језика, али и нове технике рада с новим моделима оцјењивања и праћења напредовања ученика, те развијање заједничког, тимског, критичког и конструктивног рада мотивирала су ме за истраживање NPP и креирање плана изучавања наставних садржаја из хисторије језика
за ВИИ, VIII и IX разред, који су неоправдано занемарени и у NPP, али и у уџеницима. Мотивише ме стјецање компетенција за постизање већих ефеката учења у настави хисторије језика, знања ученика која су трајна и употребљива и ван школе, развој умијећа и

компетенција важних за успјех ученика у даљем школовању, у професији и у животу, развој социјалних и животних знања. Руководећи се изреком Раџарда Киплинга: „Ја имам шест оданих службеника који су ме научили свему што знам. Њихова имена су: ШТА, ЗАШТО, КАДА, КАКО, ГДЈЕ и КО.“, сматрам да нема образовног изазова/потешкоће коју квалитетан професионална приступ едукатора може успјешно ријешити.
"Не предаје учитељ оно што жели, не предаје учитељ оно што зна, учитељ предаје оно што јест."

Настава омогућује ученицима стјецање знања, способности,
вриједности и навика како би били активни чланови друштва. Како је структура овога наставног предмета врло сложена, потребно је нагласити да свако предметно подручје равноправно придоноси оспособљавању ученика за језичну комуникацију у свим животним ситуацијама. Комуникација се остварује примањем и одашиљањем порука. Потреба за модернизацијом метода у настави је неопходна у циљу постизања квалитетнијег и ефикаснијег образовања. Важна је објективна процјена шта можемо, а шта не можемо мијењати у образовном систему. Ученицима је потребна школа која им омогућава активно учешће у наставном процесу гдје су сви аспекти њихове личности ангажирани у наставном процесу. Узимајући у обзир неодговарајуће материјалне увјете за рад (намјештај, опрема, помагала, учила, кабинети и остало), занемарљив допринос родитеља и друштвене заједнице, сматрам да су се могу постићи бољи резултати за изучавање хисторије језика у основној школи.
Резултати (не)изучавања хисторије језика у ОШ су ипак недовољни за
захтјеве који би нас изравнали или бар приближили европским стандардима. На часовима редовне и додатне наставе и vannastavnim активностима руководимо се нашом мисијом: Ми смо екипа која његује савремену наставу и подстиче позитивне људске вриједности! Имамо мисију да заједно стварамо људе, данас мале, а сутра веће од нас, а заједно корачамо ка томе да школа буде савремена, отворена, интерактивна, умрежена са одговарајућим институцијама и локалном заједницом, опремљена савременим наставним средствима и технологијом, окренута позитивним трендовима, мјесто гдје ученици радо долазе, гдје се осјећају задовољно и наставници и родитељи. Једино се тако може доћи до школе у којој ће сва дјеца бити квалитетно едуцирана и гдје ће се наставни процес прилагодити потребама и могућностима
ученика. Заједничким снагама осигуравамо квалитетно образовање ученика из хисторије језика користећи савремене методе и облике рада (теренску наставу, групни рад, тимски рад, истраживачки рад, активно учење и сарадничку наставу), те развој опће културе свих актера образовног процеса.

ДЕТАЉАН ОПИС:
1. ПОЛАЗИШТА -
У приједлогу програма за ВИ разред деветогодишњег основног одгоја и образовања за наставу босанског/хрватског/српског језика и књижевности заступљени су програмски

захтјеви из развоја
стандардног (књижевног) језика, али без одгојно-образовних циљева и исхода учења (минималних и оптималних) како су табеларно приказани програмски захтјеви за рјечник и граматику. На исти начин су приказани рјечник, граматика, правопис и правоговор у Оквирном наставном плану и програму за деветогодишњу основну школу у Федерацији Босне и Херцеговине за босански, хрватски, српски језик и
књижевност, као и развој стандардног (књижевног) језика са идентичним програмским захтјевима. Неоправдана занемареност историје језика (развоја стандардног језика) као наставног садржаја у основним школама захтијевала је истраживање које је обухватило Наставни план и програм од ВИ до IX разреда деветогодишње основне школе за предмет Босански језик и књижевност, а анализирали су се програмски садржаји језичког наставног подручја који обухватају развој стандардног језика (историју језика). Истраживање је засновано на стварању новог модела школе коју треба развијати по концепту школе као заједнице која је високо професионализирана, отворена за нове спознаје и веома флексибилна. За наставу историје језика неиозоставна је знанствена утемељеност, али и спремност, те отвореност ученика, наставника, школе и друштва ка промјенама. Представит ће се неки од практичних и иновативних начина за постизање завидних резултата у настави историје језика, те сам развила властити концепт за изучавање развоја стандардног језика у основној школи.
Примјеном различитих савремених наставних метода и облика рада у настави указат ће се да настава историје језика у основним школама може бити интелектуално потицајна, интересантна и истраживачка, а као таква захтијева проширење спознаја које требају унаприједити и креирати нови концепт наставног плана и програма за основне школе.
ЦИЉ И ЖЕЉЕНИ ИСХОДИ
Област Дрежница у Херцеговини налази се сјеверозападно од Мостара, а сачињава је група села у порјечју ријеке Дрежанке – десне притоке Неретве. Дрежница се дијели на двије мање цјелине: Доњу Дрежницу и Горњу Дрежницу. Основна школа „Дрежница" је најудаљеније и најслабије повезано школско подручје у општини Мостар. Налази се на сливу ријека Неретве и Дрежанке и обухвата четири (4) школска подручја која су међусобно удаљена од 10 до 30 км. Основне карактеристике подручја гдје су смјештене обје школе су неразвијеност, разбацаност и неповезаност насеља, мали број ученика у одјељењима, али одликују је многа приподна богатства и заштићени национални споменици.
Да би се остварили постављени циљеви изучавања историје језика у основној школи ученике кроз различите активности треба „поучити о" и „оспособити за" живљење према: савременим спознајама из свих наставних предмета, захтјевима савременог свијета, способностима самосталног учења и рјешавања проблема, способности за остваривање хуманих међуљудских односа,
вриједностима знања и учења индивидуалнога и друштвеног добра;
индивидуалним и колективним правима и одговорностима, општим моралним, културним и цивилизацијским вриједностима, темељним људским правима и правима дјеце,

садржајима и начелима квалитетног поучавања хисторије језика, слободи моралнога расуђивања те слободи мишљења, свијести и савјести; начинима поштивања различитости, интеркултуралног и међурелигијског разумијевања.

Постављени циљеви за учење и поучавање не могу се реализирати уколико се не осавремени приступ извођењу наставе: Настава се планира тако да могу учити сви ученици. Часови подстичу учешће свих ученика. Часови развијају разумијевање различитости. Ученици су активно укључени у своје учење. Ученици уче кроз заједнички рад. Оцјењивање доприноси постигнућу свих ученика. Дисциплина се заснива на узајамном поштовању. Наставници и ученици планирају, одржавају и процјењују наставу кроз заједничку сарадњу. Радни задаци доприносе учењу свих ученика. Сви ученици учествују у свим активностима.

- ДЕТАЉАН ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ -.

И. ФАЗА – ИСТАРЖИВАЊЕ ЗАСТУПЉЕНОСТИ САДРЖАЈА ХИСТОРИЈЕ ЈЕЗИКА У NPP ЗА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

Настава произлази из циљева Концепције основне школе, а темељи се на наставним принципима: индивидуализације, рационализације, актуелности, научности, систематичности, поступности и повезаности

теорије са праксом. Наставни план и програм основног одгоја и образовања на босанском језику за предметну наставу од ВИ до IX разреда на службеној web-stranici Министарства науке културе и спорта Херцеговачконеретванског кантона и Оквирни наставни план и програм за деветогодишњу основну школу у Федерацији Босне и Херцеговине за босански, хрватски, српски језик и књижевност немају програмске садржаје из развоја стандардног језика за ВИИ, VIII и IX разред, а у одобреним уџбеницима за босански језик настава

из развоја стандардног језика/хисторије језика заступљена је у сљедећим уџбеницима:

1. Џибрић, А. & Џибрић, И. (2009). Наш језик за 6. разред деветогодишње основне школе. Тузла: Босанска

ријеч

2. Кевро Е. & Е. Ћемаловић-Дилберовић (2010). Босански језик за 7. разред деветогодишње основне школе. Тузла: Босанска ријеч Општепозната чињеница је да се Наставни планови и програми кантона састоје се од:

1. Општег дијела - заједничке језгре
2. Посебног дијела - локалне компоненте

ИИ. ФАЗА – КРЕИРАЊЕ ПЛАНА И ПРОГРАМА ИЗУЧАВАЊА ХИСТОРИЈЕ ЈЕЗИКА У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

Посебни дио или локална компонента нам оставља могућност интреграције неоправдано запостављене хисторије језика у годишње NPP. Овај дио програма даје могућност школама, општинама и кантонима да развију властите програме, бирајући садржаје и подручја учења. Приступ који користим у изучавању хисторије језика:

ВИ разред

- Босански, хрватски, српски језик у породици сродних језика

- Хисторија Јужних Славена и језици јужнославенских народа
- Почеци славенске писмености и старославенски језик
- Писма у босанском, хрватском, српском језику - хисторијски пресјек: глагољица, ћирилица (босанчица),
арабица, латиница
- Споменици писмености у босанском, хрватском, српском језику (Хумачка плоча, Повеља Кулина бана, натписи на стећцима, први рјечници и граматике); прве штампарије, прва штампана д□јела, народни
говори
ВИИ разред
- Развој писама на подручју Босне и Херцеговине
Кључни појмови: назив, настанак, графија, реформа, реформатори, споменици, д□јела - Први писани споменици на подручју Босне и Херцеговине
Кључни појмови: Хумачка/Хумска плоча, Повеља Кулина бана (оригинал и пријеписи), Плоча Кулинабана, стећци, епиграфика
- Заједничка основа књижевних језика – босанскога, хрватскога, српскога
Кључни појмови: породица језика, сличности и разлике, флективни језици, Бечки књижевни договор
- Дијалекти босанскога језика
Кључни појмови: јужнославенски језици, књижени језик, стандардни језик, дијалекат, нарјечје, мјесни
говор, дијалектологија
VIII разред
- Фазе развоја босанскога језика
Кључни појмови: Периодизација хисторије босанског језика
- Крајишничка писма
Кључни појмови: службена преписка, канцеларије, босанчица, стил, лексика
- Алхамијадо књижевност и књижевност на оријенталним језицима
Кључни појмови: најзначајнија д□јела и аутори
- Почеци стандардизације језика у БиХ
Кључни појмови: први рјечник, најзначајнија д□јела и аутори
IX разред
- Покретање Вилајетске штампарије
Кључни појмови: Први часописи и листови, први уџбеници за основну школу у Босни и Херцеговини
- Номинација језика у у Босни и Херцеговини за вријеме аустроугарске власти
Кључни појмови: Комисија за језик, називи језика, Фрањо Вулетић, прва граматика, укидање назива
босански језик
- Развој б/х/с књижевног језика у XX стољећу
Кључни појмови: Новосадски договор, Конгрес слависта, Часопис „Живот“, савремени

процеси
нормирања
- Лексикографска д□јела босанскога језика
Кључни појмови: правопис, граматике и рјечници
- Заштићени национални споменици из развоја стандардног језика у мом завичају
Кључни појмови: Натпис Мастана Бубањића, некропола са стећцима локалитет Црквина (Под) с остацима
темеља средњовјековне грађевине, Сритна њива, Стари крстови
ИИИа ФАЗА – ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОГРАМА ИЗУЧАВАЊА НАСТАВЕ ХИСТОРИЈЕ ЈЕЗИКА У НАСТАВНИМ И
VANNASTAVNIM АКТИВНОСТИМА
"Ако са неким разговарате на језику који може да разумије, ријечи му улазе у главу. Ако са њим разговарате на његовом језику, ријечи му улазе у срце". Нелсон Мендела
Новије стратегије учења и подучавања подразумијевају проблемско учење, учење путем открића, интегративно учење, акцелеративно учење, учење софтверских пакета и истраживачко учење. Знање, транспарентност, учествовање, понављање и умјереност представљају пет начела за дефинисање исхода
учења (ИУ). Свако од ових начела важно је за квалитетан развоја исхода учења. У складу са савременим образовним трендовима, потребно је модернизирати приступ извођења наставе хисторије језика у основној школи. Неки од могућих савремених приступа су:
- Кориштење стрипова
Стрип се све чешће појављује и у настави језика. Визуелним медијем ученици ће се заинтересирати за наставу, па је погодан као мотивација за обраду. Мотивација је, уз остале предности, разлог зашто је стрип неопходно укључивати у наставни процес. Стрип, са свим својим предностима, није довољно заступљен у настави.
- Израда наставних материјала
Креативни наставни материјали (панои, плакати, едукативне игре...) корисни су за усвајање одређених
појмова, нових термина, али и за систематизацију градива. Ученици на основи постојећег знања долазе до рјешења који означава неки нови појам. Пожељно је да имају сликовити приказ битних појмова који ученицима служи као подсјетник.
- Крижаљке/укрштенице
Научи палеографске појмове и попуни крижаљку. Крижаљке имају сликовити приказ појмова који служи као подсјетник. Материјали су израдили ученици уз менторство водитељице пројекта и садрже јасна и потпуна питања, недвосмислене одговоре на постављена питања, илустративне примјере, итд. Питања су формулисана тако да су сви учесеници добили могућност да прошире своје знање из палеографије и усвоје информације на вишем нивоу – максимална постигнућа.
- Транслитерација
Ученици ће добити засебне (диференциране) задатке (питања о писму по избору) на радним листићима (радним налозима). Одговори су написани аутентичним писмом.

Ученици дешифрирају одговоре методом транслитерације тј. преношење знакова из једног писма у друго, при чему се не води рачуна о изговору, односно, преноси се знак за знак, уз помоћ табеларног прегледа хисторијских писама. Индивидуална презентација транслитерације (вршњачка едукација и аутокорекција по потреби). Истраживање и провјеравање
тачности одговора постављених истрживачких задатака.

- Научимо писати хисторијским писмима

Заинтересираним ученици ће имати могућност научити писати своје име и презиме хисторијским писмом по избору, а у складу са интересовањем могуће је развијање ових компетеницијa на вишем нивоу.

- Реконструјирајмо натпис

Од понуђених дијелова аутентичног краћег натписа методом слагалице реконтрирати натпис и извршити транслитерацију.

- MEMORY – упари и споји

Понуђене картице садрже фотографије аутора, реформатора и истраживача хисторијских писама, те картице именом и презименом и кључним појмовима о личности с фотографије. Учесници ће моћи визуелизирати хисторијске личности и усвојити битне информације о њима за вријеме игре. Игра завршава када све картице буду спојене.

- PUZZLE – први писани споменици на подручју Босне и Херцеговине

Игре има за циљ слагање заданих модела фотографија првих писаних споменика с подручја Босне и Херцеговине. Након успјешно извршеног задатка, а на основу краћег информативног текста, истраживање основних података и карактеристика споменика.

- Ословимо Макова СЛОВА!

Поводом 100. годишњице рођења Мехмедалије Мака Диздара организовали смо радионицу под називом „Слово о Маку“. Истраживали смо о Маку Диздару, свим издањима „Каменог спавача“, епитафима, босанчици и стећцима. Ријеч слово постаје ријеч са највећим семантичким значењем и на специфичан начин говори о
ријечима, рађању ријечи, расту, значењу, значају домашају, растакању забораву и нестанку. „Камени спавач“ је збирка о словима „немуштог језика” који хоће да се „откамене” и „ослове”. Ословимо Макова слова је игра транслитерације аутентичних Макових стихова писаних босанчицом. Учесници ће из каталога
истарживања моћи истражити и занимљивости о Маковом животу и д□јелу.

- Квизови

Квизови су увијек актуелни и занимљиви. Могу бити различити, што зависи од тога да ли желимо укључити све ученике или само поједине. Може се креирати квиз гд□је се могу натјецати сви ученици, групе или само поједини ученици. Уз квизове пожељно је користити музику, а за хисторију језика најкорисније су аутентичне фотографије и документи, краће филмови и други видови визуализације.

- Израда плаката

Плакат као дидактичко-методичко средство све чешће се користи у савременој настави. Предности презентовања наставних садржаја путем плаката су: савладавање вјештине

издвајања суштинских
елемената одређене теме, подстицање креативности и активног учења, обједињавање битних чињеница, ефектност у визуелном дочаравању одређених појмова, тимски рад, итд.
- Снимање филмова
Напретком технологије прављење дигиталних филмова је постало доступно и за ученике. Један од алата за прављење дигиталних филмова је Windows Мовие Макер који је врло једноставан за учење и коришћење у учионици, како за прављење ученичких пројеката у форми кратког дигиталног филма, тако и за прављење
дигиталних филмова за наставу чији је аутори су ученици.
- Посјета заштићеним националним споменицима у ужем завичају и вршњачка едукација
Ученици ОШ „Дрежница“ актуелизирали су знања о националним споменицима Босне и Херцеговине на локалитету Дрежнице. Стјецањем знања боримо се против незнања, проширујемо властите спознаје и побјеђујемо опасност од заборава културно-хисторијског наслијеђа.
- Волонтерске активности
Ученици ОШ „Дрежница“ су учествовали у волонтерским активностима рашчишчавања локација заштићених подручја немарно баченим отпадом Натпис Мастана Бубањића у Доњој Дрежници и Некропола са стећцима локалитет Црквина (Под) с остацима темеља средњовјековне грађевине, Стари крстови у Дрежници те некрополе Сритна њива од самониклог растиња. Некропола је дислоцирана на локацију поред Основне школе у Доњој Дрежници.
- Вршњачке едукације
Вршњаци у великој мјери утјечу једни на друге. Група вршњака може значајно да утјече на то које ће понашање, вриједности или ставове усвојити одређена особа. Исто вриједи и за ризично понашање. Ова
едукација користи тај утјецај на позитиван начин у циљу популаризације и одговорног односа према заштићеним националним споменицима БиХ у Дрежници, али и културно-хисторијског богатства БиХ, а самим
тим и знања из хисторије језика.
- Vannastavne активности
Перформанс „Босна пркосна од сна“ је театрски приказ избора поезије из збирке пјесама „Камени спавач'“ Мака Диздара. У језику ове збирке пјесама сублимирана је традиција и богато језичко наслијеђе Босне, Хума и Херцеговине. Ријеч је о идиому који је у основи свих савремених језичких стандарда заснованих на
новоштокавштини.
- Инклузија
За ученике са потешкоћама у развоју неопходно је урадити прилагођавање индивидуалним потребама сваког д□јетета. Кад се говори о д□јеци са потешкоћама у развоју мисли се на д□јецу која захтијевају диференциране и индивидуализиране облике учења и подучавања.
- Обиљежавање 21. фебруара, Међународног дана матерњег језика
Обиљежавајући Међународни дан матерњег језика изражавамо поштовање и љубав према

богатом наслијеђу на матерњем језику, указујемо на важност учења босанског језика, али и права на изражавање и образовање на матерњем језику.

- Европска ноћ истраживача 2018. Мостар

„Будимо палеографи – истражимо стара писма на подручју Босне и Херцеговине“ назив је пројекта из хисторије језика којим су се ученици Основне школе „Дрежница“ представили на Европској ноћи истраживача која се одржала у Мостару 28.9.2018. у 17:00х. Слоган Ноћи истраживача “Лет’с STEAM! Стварајмо нове
прилике!” прославља креативну страну науке и креативни процес научног достигнућа.

- Медији с нама /Медији о нама

Медијска промоција активности из хисторије језика су важан корак на путу привлачења већег броја ученика, родитеља, одговорних људи из локалне заједнице да се упознају са активностима ученика из хисторије језика, али и да се активно укључе у процесе који ће унаприједитити квалитет наставе из хисторије језика и али важности
ове наставне области која је непоравдано занемарена.

- Нове научне чињенице

Наша радозналост и истраживачки дух довели су нас до рукописних докумената и нових научних чињеница о босанском језику. Занимљиво је да аутори у литератури различито наводе информације о укидању назива босански језик, изузев Шипке (2001: 105-106). Ове информације су ученике заинтригирале, а мене мотивирале да утврдимо тачан датум укидања назива босански језик. Истраживањем сам пронашла рукописни документ гдје је јасно прецизиран датум од 14. 10. 1907. године а у архивској грађи не постоји потврда
гдје би се доказало да је босански језик укинут 4. 10 1907. године. На основу ових истраживања и сазнања објављен је рад:Едита Кевро (2016): “Научни ставови и њихова интерпретација о Граматици босанскога језика из 1890. у односу на досада познату архивску грађу”, часопис Књижевни језик бр. 27, стр. 57-92 Институт за
језик Универзитета у Сарајеву, Сарајево. Рад је оцијењен у класификацији прегледни научни рад и доступан је на web-adresi:
http://www.izj.unsa.ba/bs/knjizevni-jezik/arhiva/353-knjizevnog-jezik-2016-26-1-2

ИИИб ФАЗА - ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ПРОГРАМА ИЗУЧАВАЊА НАСТАВЕ ХИСТОРИЈЕ ЈЕЗИКА У НАСТАВНИМ И
VANNASTAVNIM АКТИВНОСТИМА

Није могуће представити све иновативне и модерне приступе изучавању хисторије језика у основној школи, али успјешна настава је она која мотивише ученике за учење, која буди њихову активност и покреће их да напредују. Такву наставу у највећој мјери карактеришу: активна позиција ученика у планирању, реализацији
и евалуацији рада на часу, уважавање индивидуалних разлика ученика и подржавање различитих стилова учења, учење учења, критичко мишљење, повезаност садржаја једног предмета са садржајима других предмета и/или садржајима из свакодневног живота, итд.

У току праћења наставник се поставља као партнер у педагошкој комуникацији. Постигнућа ученика наставник вреднује на основу испољених активности и ангажованости на истраживачким задацима, савладавању садржаја на часу, иницијативе у групама, залагању

ученика и мотивацији за практичну примјену наученог.

 Постигнућа се могу сагледати и кроз:

Нивое усвојености градива.

Ангажованост у раду.

Активно учешће група и појединаца у раду.

Способност повезивања предходно стечених знања са новим.

Модернизација одгојно-образовног система, те плана и програма за деветогодишњу основну школу у БиХ ослања се на богату школску и образовну традицију у БиХ, уставна права, на права дјеце и родитеља и другим релевантним међународним и домаћим документима. Он у исто вријеме слиједи савремена европска одгојна и образовна начела и задаће. У том виду посебно наглашава опредјељење за друштво знања, хуманости и вриједности, те за такву одгојно-образовну политику која је усмјерена на

стваралаштво, иновативност, компетентност, оспособљеност за усавршавање и потребу цјеложивотнога образовања. Да бисмо дјеловали у складу с с овим начелима требамо да одгојамо и образујемо уз љубав, задовољство, пријатељство, заједништво, срећу, креативност, искреност и рад, а да нам мисао

водиља буде: Дјеца и школа расту заједно!

2. ЕФЕКТИ; ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ

Које сте резултате постигли? Како то знате и чиме то можете поткријепити? (највише пола странице)

За наставне и vannastavne активности из хисторије језика увијек је велика заинтересираност и то можемо потврдити бројним наступима не само у Мостару, већ у другим градовима Босне и Херцеговине

који одуше све присутне и за које смо примили бројне захвалнице и признања. (ПРИЛОГ)

„Будимо палеографи – истражимо стара писма на подручју Босне и Херцеговине“ назив је пројекта из хисторије језика којим су се ученици Основне школе „Дрежница“ представили на Европској ноћи истраживача која се одржала у Мостару 28.9.2018. у 17:00х. Слоган Ноћи истраживача “Лет’с STEAM! Стварајмо нове прилике!” доказали смо да хисторија језика представља креативну страну науке и креативни процес научног достигнућа. Наука је дјелатност која подразумијева радозналост, а ми се рађамо природно радознали.

Дјечију радозналост треба његовати и пружати информације које ће дјецу покренути да и сами проналазе нове информације. Тим Основне школе „Дрежница“ се потрудио да понуди богате садржаје, те анимира велики број посјетитеља и учесника палеографским активностима за све узрасте, што можете видјети у галерији фотографија. (ПРИЛОГ)

Ученице Основне школе „Дрежница“ показале су освојивши награда на федералном нивоу да су поносне на културно-историјско наслијеђе које их окружује, те да истражују и уче о времену, простору, живљењу, градитељству, рукотворинама, пјесми, игри и нераскидивој вези с културом и традицијом, те потреби за континуираном бригом о културном наслијеђу Дрежнице и Босне и Херцеговине. (ПРИЛОЗИ)

Наставу у овој школи од ВИ до IX разреда тренутно похађа 27 ученика. Узимајући у обзир све специфичности увјета у којима ученици живе и похађају школу увијек је постојао велики

интерес медија за све
наше активности. Непотребно је наглашавати колико сам поносна на све успјехе својих ученика које ни малобројност, ни недостатак савремено опремљених учионица, ни ускраћеност бројних садржаја који су доступни њиховим вршњацима у градским срединама не спријечава да постижу изузетне резултате на подручју хисторије језика.
Постигнути резултати представљени су у прилозима који показују и доказују колико су ученици мотивирани за изучавање хисторије језика, а остварени су запажени резултати како у наставним, тако у vannastavnim активностима који су више пута награђивани. Свакако у реализацији наведених активности велику захвалност дугујемо и родитељима ученика без чије помоћи и сарадње не бисмо могли реализирати неке од активности, нарочито оним које се одржавају изван Дрежнице у терминима када ученици немају пријевоз.
Посебно сам поносна што једина школа у ХНК која на овакав начин изучава хисторију језика у наставним и vannastavnim активностима, те је исти инволвиран у Годишњи план рада уз сагласност Педагошког завода Мостар.
3. Додатни коментари и сугестије другим наставницима који би жељели имплементирати вашу идеју
У Оквирном наставном плану и програму за деветогодишњу основну школу у Федерацији Босне и Херцеговине за босански језик је заступљена хисторија језика само у ВИ разреду. Неопходно је стварање новог модела школе коју треба развијати по концепту школе као заједнице која је високо професионализирана, отворена за нове спознаје и веома флексибилна.

Collections

НИН 2018